شهرآرا از چالش‌ها و راهکارهای رونق اقتصاد زیارت و سبد سوغات زائر گزارش می‌دهد

تحفه زیارت برای اقتصاد شهر

عکس: ساناز صفایی| شهرآرا

گزارش خبری

مرتضی محمدپور

درحالی حجت الاسلام حجت گنابادی‌نژاد، سرپرست معاونت هماهنگی و مدیریت امور زائران استانداری خراسان رضوی، حجم گردش مالی سوغات مشهد را ۳ تا ۶ هزار میلیارد تومان تخمین زده است که به گفته آرش قهرمان، عضو هیئت علمی پژوهشکده گردشگری جهاد دانشگاهی مشهد، سهم چین و هند و دیگر کشورهای خارجی از کالاهای سوغات در بازار مشهد تا ۴۵ درصد به ثبت رسیده است. این مسئله نشان می‌دهد در شرایطی که اقتصاد زیارت می‌تواند سهم چشمگیری در رونق تولید ملی داشته باشد، کم‌توجهی به این موضوع سبب شده است در عمل، بخش درخور توجهی از گردش مالی آن نصیب کشورهای دیگر بشود. در پیش بودن روز صنایع دستی، بهانه‌ای شد تا درباره این موضوع بنویسیم و راهکارهای تقویت تولید داخلی در تامین سوغات را بررسی کنیم.

حمایت از تولید؛ شرط احیای اقتصاد زیارت

عضو کمیسیون اقتصادی، سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های شورای اسلامی شهر مشهد در این باره به شهرآرا می‌گوید: امروز مسائلی مانند تراکم فروشی جزو مصادیق درآمدزایی به شمار می‌رود، درحالی که چالش‌های ناشی از آن به مراتب بیشتر از منافعش است و در یک نمونه، دلیل وجود آپارتمان‌های خالی پرتعدادی که در حال حاضر در مشهد به چشم می‌خورد، همین است که در برخی دوره‌ها، مدیریت شهری برای تامین نیازهای مالی خود به تراکم فروشی روی آورده است، با این حال اگر بتوانیم حوزه‌هایی مانند صنایع دستی و گردشگری را از منافع جریان سرمایه‌گذاری شهری بهره‌مند کنیم، دیگر نیازی به این درآمدزایی‌های کاذب وجود نخواهد داشت. هاشم دائمی می‌افزاید: نخستین گام این است که از کارگاه‌های تولید سوغات با برند امام رضا(ع) به طور جدی حمایت شود و پیش از هر اقدام دیگر، در ابتدا باید مطالعات میدانی دقیقی صورت بگیرد تا بدانیم زائران بیشتر به خرید چه محصولی به عنوان سوغات مشهد الرضا رغبت دارند. به این ترتیب، با اجرای چنین مطالعاتی، امکان حمایت از کسب و کارهایی که در حوزه سوغات زیارت فعالیت می‌کنند، به صورت هدفمند فراهم می‌شود.

براین اساس، حمایت از اقتصاد زیارت نه یک مقوله به موازات حمایت از تولید بلکه به عنوان یک سرفصل راهبردی در همان راستا تعریف می‌شود و بنابراین می‌توان با دخیل دانستن مردم به عنوان قلب تپنده در گردش مالی اقتصاد زیارت، سیاستی را در پیش گرفت که حمایت از تولید ملی در قالب کارگاه‌های تولیدی کوچک و متوسط، درنهایت به تقویت سبد سوغات زائر و اقتصاد گردشگری بینجامد و به این ترتیب، هزینه‌ها دوباره به جیب دولت بازگردد.

رونق بازارهای استان؛ در گرو تقویت اقتصاد زیارت

مزیت مطلق مشهد، موضوع زیارت است و به همین واسطه باید همه محصولاتی که در این شهر تولید می‌شوند، انتقال دهنده و ترویج کننده فرهنگ رضوی باشند و به اولویت‌هایی بپردازند که برای حاصل زحمات تولیدکنندگان استان، ارزش افزوده فرهنگی هم ایجاد کند.

معاون صنایع دستی اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان مشهد در گفت‌وگو با شهرآرا، با اشاره به این نکته که هیچ کس نمی‌تواند تصمیم بگیرد کدام کالا سوغات مشهد باشد و کدام کالا نباشد، می‌گوید: مشخص کردن نوع و تعداد کالاهایی که در سبد سوغات زائر جای می‌گیرند، اقدام نابجایی است؛ زیرا ویژگی منحصر به فرد مشهد الرضا همواره شرایطی را ایجاب می‌کند که در آن، زائران حریم رضوی هر کالایی که تهیه می‌کنند، آن را منتسب به امام هشتم(ع) بدانند و به این ترتیب، می‌توان همه اقلام عرضه شدنی در بازارهای مشهد را جزو سبد سوغات زائر دانست.

سمیه روانخواه می‌افزاید: زائر امام رضا(ع) وقتی وارد مشهد می‌شود، از تسبیح، انگشتر و سجاده نماز که روح و ماهیت معنوی دارند تا صنایع دستی، پوشاک و حتی خوراکی جات را از امام رضا(ع) می‌داند و البته محصولات متنوع صنایع آستان قدس رضوی هم به نقش آفرینی مستقیم تولیداتی با پشتوانه فرهنگ رضوی کمک کرده است. علاوه بر این، بسیاری از زائران، کالایی را که از بازارهای مشهد می‌خرند، دور ضریح منور رضوی طواف می‌دهند و به این ترتیب آن را متبرک می‌کنند، این باورهای زیبا که برخاسته از اعتقادات پاک مردم و ارتباط معنوی آن‌ها با اهل بیت(ع) است، مسئولیت صاحبان صنایع و هنرمندان مشهدی را برای تولید با کیفیت و ارزان کالا به منظور ارائه به زائران دوچندان می‌کند.

گام به گام تا خودکفایی در تولید

اگرچه در سال‌های اخیر، میزان حضور مؤثر کالاهای غیرایرانی در بازار فروش سوغات مشهد بیش از ۷۰ درصد بود و کمتر از ۳۰ درصد این بازار به اقلامی اختصاص داشت که علاوه بر ایرانی بودن، دارای ماهیت و فلسفه‌ای برخاسته از فرهنگ اسلامی ایرانی بودند، به تدریج، با توجه به قوانین سخت‌گیرانه‌ای که در گمرکات برای واردات کالاها اعمال می‌شود و البته به دلیل توانمندی صاحبان صنایع و هنرمندان استان، واحدهای تولیدی متعدد در مشهد و شهرهای اطراف، نبض بازار سوغات زائر را به دست گرفته‌اند. روانخواه با بیان اینکه در حوزه سوغات، دیگر هیچ کالایی وجود ندارد که تولیدکنندگان استان نتوانند آن را تولید کنند، تصریح می‌کند: از طریق تعامل دستگاه‌های اقتصادی با نهادهای فرهنگی و در سایه توانمندی تولیدکنندگان خراسانی، باید کالاهایی جایگزین اقلام خارجی موجود در بازار شوند که ماهیت معنوی بومی داشته باشند.

وی می‌افزاید: در جریان بازدید چند سال قبل به همراه بازرسان چند نهاد نظارتی از بازارهای بزرگ و شناخته‌شده بافت پیرامون حرم مطهر رضوی، به تعداد بی‌شمار به انواعی از کیف و کفش برخورد کردیم که از نمونه‌های چرم غیراستاندارد چینی در آن‌ها استفاده شده بود؛ یعنی وضع بازار سوغات در پایتخت فرهنگی جهان اسلام به گونه‌ای بود که کیف و کفشش از چرمی که آورده یک ذبح غیراسلامی بود، به دست می‌آمد اما خوشبختانه در سال‌های اخیر، تلاش پیوسته نهادهای متولی امر این بوده است که ارزش افزوده استفاده از اجناس غیرایرانی از میان برود و بنابراین هم اکنون در شرایطی هستیم که به برکت ابتکار عمل و تلاش تولیدکنندگان خراسانی، دیگر استفاده خاص از کالای وارداتی برای فروشندگان و بازاریان مشهدی، یک مزیت اقتصادی ویژه به حساب نمی‌آید.

تولید شبکه‌ای؛ شاه کلید رونق اقتصاد زیارت

رفتار طبیعی هر خریدار این است که در هنگام مراجعه به بازار، به موجودی حساب خود توجه کند و این وضع در حوزه اقتصاد زیارت و به خصوص سبد سوغات زائران نیز به همین منوال است. زائری که هزینه اقامت، حمل و نقل و خوراک دارد، بدیهی است که سبد سوغات خود را محدود کند و در هنگام خرید به قیمت تمام شده محصول، توجه بیشتری داشته باشد، از این رو حفظ ثبات در قیمت‌ها، مهم‌ترین اصل در حوزه اقتصاد گردشگری و زیارت است و در این شرایط، پاسخ به سؤال درباره راهکارهای حفظ این ثبات در قیمت‌ها اهمیت دوچندان می‌یابد. برخی معتقدند که با حمایت از تولیدکنندگان خرد همچون صاحبان کارگاه‌های کوچک می‌توان در حوزه اقتصاد زیارت، تحولات چشمگیر ایجاد کرد اما در مقابل، این استدلال وجود دارد که تولید در حوزه‌های هنری باید در انحصار صاحبان صنایع بزرگ و تولیدکنندگان حرفه‌ای باقی بماند؛ زیرا در صورت دخالت کارگاه‌های کوچک و متوسط، هم کیفیت محصول کاهش خواهد یافت و هم به دلیل تعدد این تولیدکنندگان، امکان نظارت و پایش زنجیره تولید سخت خواهد شد.

حقیقت این است که با حمایت‌های کافی، می‌توان شبکه به هم پیوسته‌ای از تولیدکنندگان خرد ایجاد کرد که حتی زنان سرپرست خانوار را هم شامل شود اما همین صاحبان کارگاه‌های تولیدی کوچک باید از طریق ارتباط چندجانبه با یکدیگر، بتوانند زمینه‌ساز وقوع یک انقلاب اقتصادی در حوزه سوغات زیارت باشند؛ البته در بعضی حوزه‌ها، برخی تولیدکنندگان همچون فعالان صنایع غذایی به دلیل ملاحظات بهداشتی و تولیدکنندگان محصولات زینتی به دلیل مباحث مربوط به عیارسنجی، الزاما باید آموزش‌های خاص دیده باشند و به تعهدات مشخصی پایبند باشند و بنابراین این موضوع اگرچه دلالت بر ضرورت تقویت نظارت‌ها دارد، حقیقت این است که تولیدکنندگان ما، رزمندگان عرصه جنگ اقتصادی هستند و بنابراین، حمایت از آنان مؤثرترین راه برای کمک به رونق اقتصاد زیارت در مشهد الرضاست.

۳ اولویت اول سهم کالاهای مختلف در سبد سوغات زائران

اعداد تقریبی است

پیش‌بینی

برزو حق‌شناس، کارشناس بازار سرمایه: فیزبورس برای رشدهای شده و احتمالا در تابستان رشد خوبی داشته باشیم.

گرانی مواد شوینده؛ ۲۵ درصد یا ۶۰ درصد؟

واکاوی

نگار هاشمیان

هر زمان که پای افزایش قیمت یک کالا به میان می‌آید، مسئولان و دستگاه‌های مختلف آن قدر کنش و واکنش در برابر یکدیگر و شرایط بازار نشان می‌دهند و خبرهای منتشرشده را تایید و تکذیب می‌کنند که راست و دروغ ماجرا را فقط می‌توان از بررسی بازار به دست آورد. معمولا نتیجه بررسی‌ها هم یکی است؛ یا قیمت‌ها افزایش پیدا کرده است یا حتما به زودی افزایش می‌یابد. داستان افزایش قیمت شوینده‌ها نیز همین گونه است. از ۱۰ درصد بگیرید تا ۸۰ درصد اعدادی بود که درباره افزایش قیمت مواد شوینده در چند هفته اخیر مطرح و بعد از آن تکذیب می‌شد. همین اخبار ضدونقیض باعث شد عرضه برخی محصولات شوینده برای مدتی در بازار کاهش پیدا کند و برخی تولیدکننده‌ها نیز خودسرانه بر قیمت‌ها بیفزایند. کار این بازار به جایی رسید که چندی پیش وزیر صمت نیز به این موضوع واکنش نشان داد و گفت: تولیدکنندگان شوینده‌ها حق گران کردن محصولات خود را ندارند و باید قیمت‌ها را به قبل برگردانند.

البته این اتمام حجت وزیر صمت نیز نتوانست تأثیر چندانی بر وضعیت بازار بگذارد؛ چون تولیدکننده‌ها از افزایش قیمت مواد اولیه خود می‌گفتند و تاکید می‌کردند که باید قیمت محصولات آن‌ها افزایش پیدا کند. در این بین دو روز قبل تسنیم از قول محمدمهدی برادران، معاون صنایع عمومی وزارت صمت، خبری را درباره افزایش ۲۵ درصدی قیمت برخی محصولات شوینده با مجوز سازمان حمایت منتشر کرد، با این حال دیروز بختیار علم‌بیگی، رئیس انجمن صنایع شوینده، بهداشتی و آرایشی، به پایگاه خبری دارووسلامت گفت: افزایش قیمت شوینده‌ها فعلا منتفی است و تا زمانی که در سامانه ۱۲۴ درج نشود، اعمال نخواهد شد. خلاصه صحبت‌های او به اینجا رسید که تولیدکننده‌ها با توجه به افزایش قیمت مواد اولیه، افزایش ۵۰ تا ۶۰ درصدی محصولات خود را تقاضا کرده‌اند که ما در انجمن در حال بررسی این خواسته هستیم. خبرهایی که درباره افزایش ۲۰ تا ۲۵ درصدی شوینده‌ها منتشر شده، صرفا ناشی از افشای اطلاعات شرکت‌های بورسی در حوزه شوینده‌ها بوده است. حالا سوال این است که مواد شوینده بالاخره قرار است ۲۵ درصد گران شود یا ۶۰ درصد؟

تورق اقتصادی

انقلاب کارآفرینی

نویسنده: دنیل پریستلی
مترجم: سیدعلی اکبر ابراهیمی
ناشر: انتشارات راوشید

اگر احساس می‌کنید در زمینه‌ای تخصص و مهارت و توانایی لازم را دارید ولی برای انتخاب شغل مورد علاقه‌تان دچار شک و تردید شده‌اید، پیشنهاد ما خواندن کتاب «انقلاب کارآفرینی»، نوشته دنیل پریستلی، است. دنیل پریستلی به صاحبان مشاغل کمک می‌کند تا تشخیص دهند در چه زمینه‌هایی متخصص هستند، توانمندی‌های زیادی دارند و خودشان به تنهایی فرصت دارند که بر جهان اثر بگذارند تا بهترین توانمندی‌های خویش را در زمان راه‌اندازی کسب‌وکار به معرض نمایش بگذارند. دنیل پریستلی با هدف انگیزه دادن به صاحبان کسب‌وکارهای کوچک در کتاب انقلاب کارآفرینی با زبانی بسیار ساده و موثر به شما کمک می‌کند چگونه توجه خود را به ایجاد یک کسب‌وکار بزرگ به شیوه کنترل‌شده و منسجم، معطوف کنید. در انقلاب کارآفرینی، با طرز فکر انقلابی در دنیای کارآفرینی آشنا خواهید شد و شیوه‌های اندیشیدن، شبکه‌سازی و برنامه‌ریزی تجاری را خواهید آموخت.

استخدام آفرین دانش‌بنیان تولید

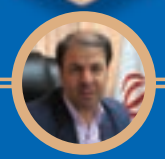

محمود بنانژاد
رئیس اتاق اصناف مشهد

رهبر معظم انقلاب در چند سال اخیر توجه ویژه‌ای به مسئله تولید و اشتغال داشته‌اند و امسال علاوه بر این دو موضوع به استفاده از علوم دانش‌بنیان نیز تاکید کرده‌اند تا سطح بهره‌برداری و کیفیتی تولید افزایش بیابد. تحقق این مسئله می‌تواند سبب عبور از مشکلات اقتصادی و کاهش تورم شود. بر کسی پوشیده نیست که اشتغال‌آفرینی، مهم‌ترین راه‌حل رفع معضل بیکاری در کشور است. حمایت از تولید دانش‌بنیان، اشتغال پایدار و رونق تولید را به دنبال دارد.

اخبار روز

افتتاح نمایشگاه جلوه‌های رضوی و زیارت

شهرآرا| نمایشگاه جلوه‌های رضوی و زیارت در مصلای تاریخی مشهد افتتاح شد. در این نمایشگاه هشت غرفه شامل رشته‌های نقاشی قهوه‌خانه‌ای، کاشی سنتی، خوشنویسی، معرق روی چوب، گوهرتراشی، تابلو معرق مس، نگارگری روی چوب و قلم‌زنی روی سنگ با همکاری معاونت فرهنگی شهرداری منطقه ۶ مشهد برپا شده است.

رشد صادرات استان به تاجیکستان

ایرنا| به گفته محمدعلی امیرفخریان، رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، صادرات کالا از این استان به تاجیکستان در سال ۱۴۰۰ بیش از ۵۸ میلیون دلار بود که نسبت به سال ۱۳۹۹، رشد هزار و ۶۰۰ درصدی داشته است.

افزایش قیمت بنزین شایعه است

تجارت نیوز| پرویز محمدنژاد، عضو هیئت رئیسه کمیسیون انرژی مجلس، گفت: هیچ بحثی درباره افزایش قیمت بنزین در کمیسیون انرژی که مرجع اصلی صدور مجوز در این حوزه است، مطرح نشده است و این مطالب فقط در حد شایعاتی در فضای مجازی است.

آغاز به کار هیئت اجرایی انتخابات اتحادیه‌های صنفی مشهد

ایسنا| نماینده وزیر صنعت، معدن و تجارت در هیئت رئیسه اتاق اصناف کشور گفت: فعالان صنفی نباید برای دریافت پروانه کسب معطل شوند. امسال وزارتخانه دنبال سامان‌دهی واحدهای صنفی بدون پروانه کسب است. قاسم نوده فراهانی در حاشیه آغاز به کار هیئت اجرایی انتخابات اتحادیه‌های صنفی شهرستان مشهد که در سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی برگزار شد، اظهار کرد: بیماری کرونا در دو سال گذشته موجب شد انتخابات اتحادیه‌ها با تاخیر برگزار شود. در برخی اتحادیه‌ها، رسته‌های متفاوتی فعالیت می‌کنند، بنابراین درخواست ما این است که فعالان صنفی در این انتخابات شرکت کنند تا به خوبی بتوانند از حقوق صنفی خویش دفاع کنند.

سرانجام تمدید آنلاین کارت بانکی

تجارت نیوز| مهران محرمیان، معاون فناوری نوین بانک مرکزی، گفت: تمدید کارت‌های بانکی به دلایل امنیتی الزامی است اما با سازوکارهای تعیین شده توسط بانک‌ها، این فرایند می‌تواند غیرحضوری هم انجام شود.

پیش‌بینی آینده کوتاه‌مدت بازار سکه

اقتصاد نیوز| به عقیده عده‌ای از تحلیلگران بازار سکه، افزایش نرخ دلار موجب شده است معامله‌گران تصور کنند در آینده کوتاه‌مدت قیمت سکه افزایشی است و احتمال بازگشت مجدد قیمت سکه امامی به پله‌های میانی کانال ۱۵ میلیون تومانی وجود دارد. به باور فعالان بازار اگر دلار به روند صعودی خود ادامه دهد، به تبع آن سکه بازان از لاک احتیاطی خارج می‌شوند و فلزگران بهای داخلی، مسیر رشد را طی خواهد کرد. از نظر سکه بازان تا زمانی که فلز زرد رنگ داخلی خط ۱۴ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان را حفظ کند، با فشار فروش روبه‌رو نخواهد شد.

لغو عرضه خودرو در بورس کالا

فارس| منوچهر منطقی، معاون صنایع حمل‌ونقل وزیر صنعت، در نامه‌ای به بورس کالا، از لغو عرضه خودرو در بورس کالا خبر داد.

مفقودی
کارت بازرگانی اینجانب علی نیکونام مفرد به شماره ۰۹۴۱۴۷۴۰۰۳ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط است.

آگهی دعوت به گردهمایی اعضای کانون هموفیلی ایران در استان خراسان رضوی (نوبت دوم)
اعضای محترم با توجه به عدم حصول حدنصاب و رسمیت نیافتن جلسه گردهمایی اعضای کانون هموفیلی استان در نوبت اول، بدینوسیله از کلیه اعضای کانون هموفیلی ایران در استان خراسان رضوی دعوت می‌شود جهت شرکت در جلسه گردهمایی اعضای کانون هموفیلی استان در نوبت دوم که در روز یکشنبه مورخه ۱۴۰۱/۰۳/۲۹ از ساعت ۱۵ الی ۱۸ در محل درمانگاه سرور به نشانی مشهد خیابان ۱۷ شهریور، ۱۷ شهریور شمالی ۸، درمانگاه فوق تخصصی سرور برگزار خواهد شد. شرکت فرمایید.
دستور جلسه:
۱. ارائه گزارش عملکرد مدیر دفتر نمایندگی کانون هموفیلی ایران در استان
۲. ارائه گزارش مالی توسط خزانه دار دفتر نمایندگی کانون هموفیلی ایران در استان
۳. تعیین روزنامه کثیرالانتشار استانی جهت چاپ آگهی‌های مربوط به دفتر نمایندگی کانون هموفیلی استان
۴. انتخاب نمایندگان بیماران و اعضای کانون هموفیلی استان (اعضای مجمع عمومی کانون هموفیلی ایران)
کانون هموفیلی ایران- دفتر نمایندگی استان خراسان رضوی